JERÚLDELGER

Ian Manook

KNIHA ZLIN

Copyright © Éditions Albin Michel – Paris 2013
Translation © Jovanka Šotolová, 2016

ISBN 978-80-7473-403-8

1

Svým způsobem štěstí…

Jerúldelger se na tu věc díval a nic nechápal. Nejprve se nevěřícně rozhlédl po nezměrně rozlehlých delgerchánských stepích. Jiskřivé oceány divoké trávy se táhly do dálky, vlnily se v náporech větru. Dlouho mlčel a snažil se sám sebe přesvědčit, že je opravdu tady a že tu být má. Uprostřed nekonečného prostoru, na jihu kraje Chentij, stovky kilometrů od místa, kde by něco podobného nikoho nepřekvapilo.

Místní policista zůstal stát v uctivé vzdálenosti za ním. Před sebou měl rodinu kočovníků, která policii přivolala. Všichni svorně přihlíželi tomu, co se bude dít, a čekali, jestli se najde nějaké vysvětlení pro ten předmět, který tu tak podivně trčí ze země. Jerúldelger si zhluboka povzdechl, velkými dlaněmi si promasíroval unavený obličej a pak si k té věci sedl na bobek, aby si ji mohl prohlédnout pořádně.

Cítil se prázdný, vyčerpaný, vyždímaný životem policajta, který mu protékal mezi prsty a nad nímž ztrácel kontrolu. Dnes v šest hodin ráno ho poslali k případu trojnásobné vraždy. Oběti našli v administrativní budově čínské továrny v Ulánbátaru, všechny byly ohavně pořezané vysouvacím nožíkem. O pár hodin později už ho hnali sem do stepi a doteď nepochopil, proč vlastně. Raději by zůstal ve městě a se svým týmem se pokoušel objasnit, jak došlo k vraždě těch tří Číňanů. Ze zkušenosti věděl, že zvědavost a adrenalin prvních hodin vyšetřování na místě činu bývají rozhodující. Těžce nesl, že tam nemůže být, i když své kolegyni,

inspektorce Ojún, plně důvěřoval. Ví, co je třeba dělat, a o všem důležitém ho jistě bude informovat.

Místní policista se neodvažoval přistoupit a spolu s ním si k té věci sednout na bobek. Zůstal stát, kde byl, jen pokrčil nohy v kolenou, předklonil se a natahoval hlavu co nejdál dopředu. Na rozdíl od Jerúldelgera se ani nesnažil cokoli pochopit. Pouze čekal, co komisař z města udělá. Kočovníci si k němu naopak bez váhání přidřepli. Otec, možná vlastně spíš dědeček, s tradiční špičatou pokrývkou hlavy a obličejem v ostrém slunečním světle celým zbrázděným vráskami, měl na sobě starý zelený, žlutě vyšívaný saténový dél a kožené jezdecké holínky. Žena si hedvábný, světle modrý kabát přepásala širokou růžovou saténovou stuhou. Byla mnohem mladší. Tři děti seděly v řadě jak jablíčka: červené, žluté a zelené. Dva chlapci a nejmladší holčička. Komisař odhadoval, že od sebe nemohou mít víc než rok. Celá rodinka působila vesele, tváře ošlehané od větru, pouštního písku a sněhových vánic měli zarudlé, ale rozzářené širokým úsměvem. Jerúldelger býval kdysi dávno, v už zapomenutém období svého života, kluk ze stepi stejně jako oni.

„Takže jak to vidíte, komisaři?“ odvážil se místní policista položit otázku.

„Takže vidím, že je to pedál. Malý. Předpokládám, že už jsi někdy pedál viděl?“

„Ano, komisaři. Můj syn má kolo.“

„No vida,“ povzdechl si Jerúldelger, „takže víš, co je to pedál.“

„Ano, komisaři.“

Rodinka kočovníků seděla naproti nim a rozhovor s úsměvem sledovala. Vzadu se krčila jejich bílá jurta, zelená step se vlnila ve větru, táhla se do dálky až k prvním kopcům a modrému obzoru za nimi. Široká cesta,

po níž se sem dokodrcali v malém ruském terénním automobilu, odsud ani nebyla vidět.

Jerúldelger zaujal postoj japonských zápasníků sumo, svýma mohutnýma rukama se zapřel o stehna, stáhl hlavu mezi ramena a snažil se přemoci vztek, který v něm jen kypěl.

„A kvůli tomuhle pedálu jsi mě hnal z města až sem?“

„Ano, komisaři…“

„Tři hodiny cesty z Ulánbátaru kvůli tomu, že tady ze země čouhá šlapka?“

„Ne, komisaři, to kvůli té ruce!“

„Ruce? Jaké ruce?“

„Kvůli té ruce pod pedálem, komisaři.“

„Cože? Pod tou šlapkou je ruka?“

„Ano, komisaři, tam pod pedálem je ruka!“

Jerúldelger zůstal sedět na bobku, jen zaklonil hlavu a zadíval se nahoru, policistovi do tváře. Ten chlap si z něj ještě dělá srandu?

Ale policista byl jak z kamene, jeho obličej neprozrazoval žádné emoce. Inteligentně nevypadal. Jediné, co se z jeho výrazu dalo vyčíst, byl projev úcty k nadřízenému. Poslušný člověk, který se zcela spokojí s tím, že se od něho víc nečeká. Jerúldelger se musel soustředit na něco jiného, aby nevybuchl. Zadíval se na ten předmět, který najednou získal mnohem dramatičtější rozměr. Pod malou šlapkou vyčnívající šikmo ze země prý má být ještě ruka!

„A jak víš, že je pod tím ruka?“

„Protože ji kočovníci vyhrabali, komisaři,“ odpověděl policista.

„Vyhrabali? Jak to myslíš?“ rozčílil se Jerúldelger.

„Vyhrabali ji, komisaři. Odhrabali hlínu kolem pedálu. Děti si tu hrály, všimly si, že ze země trčí pedál, chtěly ho vyhrabat, a jak dolovaly v hlíně kolem, objevily ruku.“

„Ruku? Opravdu? Jsou si jistí, že to byla ruka?“

„Ano, komisaři, dětská ruka.“

„Dětská?“

„Ano, komisaři, maličká. Maličká ruka, jako by byla dětská.“

„A kde ta ruka teď je?“

„Dole, komisaři.“

„Dole? Kde dole?“

„Dole pod tím pedálem, komisaři.“

„Chceš snad říct, že ji zase zahrabali? Oni tu ruku fakt zase zahrabali?“

„Ano, komisaři. A pedál taky, komisaři.“

Jerúldelger se podíval na kočovnickou rodinu v pestrobarevných délech, usazenou pěkně v řadě, s jasně modrým nebem v pozadí. Pořád se usmívali a horlivě pokyvovali hlavami, stvrzovali tak policistova slova. Komisař se znovu otočil a musel zaklonit hlavu, aby na policistu lépe viděl.

„Všechno znovu zahrabali! Doufám, že ses jich zeptal proč?“

„Jistě, komisaři. Nechtěli poškodit místo činu…“

Jerúldelger ztuhl, pak naznačil, že asi špatně slyšel.

„Co nechtěli?“

„Nechtěli poškodit místo činu,“ zopakoval policista pyšně.

„Nechtěli poškodit místo činu! Kde takovou blbost vzali?“

„V Kriminálce Miami. Říkali, že Kriminálku Miami v televizi pilně sledují a že Horatio, co tam hraje šéfa, tedy poručíka, vždycky dbá na to, že se nesmí poškodit místo činu.

„V Kriminálce Miami!“ vykřikl Jerúldelger.

Pomalu, unaveně a sklesle vstal, zahleděl se na jurtu, obydlí kočovníků. Ti se jako na pokyn zvedli také. Komisař tušil, že uvidí to, čeho si při příjezdu nevšiml.

Trochu sklonil hlavu ke straně a za starým kočovníkem, asi dědečkem, spatřil velkou parabolickou anténu namířenou k nezměrnému nebi bez poskvrnky na vzdáleného, odsud neviditelného kovového ptáka, posla špatných zpráv, jenž tyhle nešťastné kraviny vysílá do všech jurt na území Chentije!

„Panebože!“ vydechl odevzdaně. „A copak ti ještě vykládali?“

„Už nic, komisaři. Čekali na vás. Jestli chcete vědět víc, musíte se zeptat Horatia.“

„Horatia?“

„Horatio Caine, tak se jmenuje poručík v Kriminálce Miami!“ smál se policista a bradou ukázal na starého kočovníka.

Jerúldelger se k němu hbitě otočil. Stál teď těsně před ním, tváří v tvář, pohledem se mu vpíjel do očí a vypadal tak rozzuřeně, že policistovi jeho hloupý úsměv zmrzl na tváři.

„Ještě jednou se o něm vyjádříš takhle urážlivě a přivážu tě za ocas k jeho cválajícímu koni, rozuměl jsi?“

„Ano, komisaři,“ hlesl omluvně a zahanbeně policista.

„Ale za tvůj, ne za jeho!“

„Za co, komisaři?“

„Za ocas!“

„Chápu, komisaři.“

„Ještě že tak!“

Vykročil směrem k rodince, a ti se hned vesele napřímili, jako by mu chtěli vzdát hold. Jerúldelger promluvil tiše ke starci, dávaje mu najevo úctu, jaká lidem jeho věku podle kočovnických zvyklostí přísluší.

„Starý otče, potřeboval bych tady pro policistu lopatu a pro sebe kbelík. Je to možné?“

Kočovník se na něj chvíli jen díval, ani se nepohnul. Pak se čile otočil k nejstaršímu chlapci a poslal ho, aby

přinesl, co si komisař vyžádal. Jakmile Jerúldelger nástroje dostal, hodil lopatu policistovi, ten ji nepříliš šikovně chytil. Sám si vzal kýbl, obrátil ho dnem vzhůru a sedl si na něj jako na stoličku k místu, kde ze země čouhala šlapka. Z kapsy vytáhl iPhone a pokynul nejstaršímu chlapci, aby přišel blíž. Kluk s úsměvem přispěchal a stoupl si vedle něho do pozoru.

„Umíš to s tím?“

„Ano, komisaři!“

„Foťák taky umíš používat?“

„Ano, komisaři!“

„Viděl jsi to v Kriminálce Miami?“

„Ano, komisaři! A taky v Kriminálce Las Vegas, komisaři.“

Kluk lhal jak obchodník s dobytkem a měl co dělat, aby nevyprskl smíchy. Jerúldelger mu ukázal, jak se v telefonu spouští funkce fotoaparát, pak vstal a rozdal rozkazy.

„Sestro, budu potřebovat ještě velké bílé prostěradlo, prosím tě. Děti, vy budete znova hrabat, jako jste to už dělaly. Jen rukama a pomalu. Hlínu budete dávat na plachtu, kterou vaše matka přinese. Je to jasné?“

Tři děti i dědeček pokyny odsouhlasili přikývnutím.

„A ty budeš fotit,“ pokračoval Jerúldelger. „Umíš počítat do padesáti?“

„Ano, pane komisaři!“ odpověděl chlapec a znovu se okázale postavil do pozoru. „Jedna, dva, tři, čtyři…“

„Zadrž, dobrý, věřím ti! Počítej do padesáti jenom potichu a potom udělej fotku. Pak zase od začátku do padesáti. A tak pořád dokola, dokud tě nezastavím, rozumíš? Občas budeš muset vyfotit i něco navíc, ale to ti vždycky řeknu. Je to jasné?“

„Jasné, komisaři!“

„A ty,“ obrátil se k policistovi, „jakmile na něco narazí, uděláš kolem výkop, nejméně půl metru od místa, kde se to našlo, a ne moc hluboký. Dokážeš to?“

„No… ano… myslím, že ano, komisaři."

Mezitím už žena přinesla bílé prostěradlo. Jerúldelger hned plátno rozprostřel na zem a všechny vyzval, ať se pustí do práce.

Šlo jim to celkem rychle. Děti rukama hloubily zem, kterou už předtím rozhrabaly, a hlínu házely na bílé prostěradlo. Jerúldelger ji pozorně prohlížel. Občas něco zvedl, aniž měli ostatní čas si všimnout, co to bylo, a uložil to do průhledného plastového sáčku, jichž měl po kapsách zásoby. Pak plachtu protřepal, hlínu, kterou už prohlédl, sesypal pryč a znovu látku rozprostřel na trávu. Starý otec se tohoto úkolu rychle ujal, očividně pyšný, že komisaři může pomáhat, a Jerúldelger mohl být na svůj nový tým po zásluze hrdý.

V tuto chvíli už měli odhrabaný celý pedál. Pokrývala ho bílá protiskluzová vrstva gumy. Pak objevili poškrábaný chromovaný chránič a chvilku nato i kliku a pak ozubené kolo včetně kousku řetězu. Jerúldelger všechny zarazil, popošel blíž a místo si pečlivě prohlížel. Znovu se zhluboka nadechl, obrátil oči k nebi, pak vydechl nosem a opět se soustředil na to, co vidí. Nevypadalo to hezky. Netěšilo ho, co z toho bude muset vyvodit, a už vůbec neměl chuť pokračovat ve vyzvedávání oběti. Bylo to dětské kolo. Růžové. Holčičí. Pro čtyřleté, maximálně pětileté dítě. Podle délky kliky dokázal odhadnout, jak asi musely být velké nožičky, které vesele šlapaly do pedálů. Podle toho se dala přibližně uhodnout výška dítěte, což zase ukázalo na možný věk. Vidlice dokládala totéž: čtyři až pět let. Malá holka. Bezstarostná. A najednou jen maličká mrtvola s ústy plnými hlíny… Nesmí na to myslet. Musí se snažit zapomenout. Soustředit se na cokoli jiného, jen nemyslet na tohle.

Jerúldelger se zadíval na převodník. Kolo vězelo v hlíně na boku. Předkem bylo zabořené hlouběji, což se

zdálo zvláštní. Chránič řetězu a převodníku zůstal sice celý zkroucený, ale dala se podle něj odhadnout poloha celého bicyklu. I nastavení pedálu, nakloněného trochu vpřed, tu představu potvrzovalo. Komisař se snažil odhadnout, jak asi vypadají ostatní části kola a jakou má velikost. Potom patou na zem nakreslil přibližný obrys a policistu požádal, aby lopatou hloubil od čáry směrem ke středu. Za pár minut měli značnou část kola odhalenou. Jerúldelger to trefil téměř přesně. Jen to nebylo kolo, ale tříkolka. Proto ten podivný náklon rámu a klik pedálů. Komisař čím dál tím obtížněji přemáhal vztek. Na kole už děti trochu riskují. Ale tříkolka, na té jezdí opravdu jen ti nejmenší! Jestli kočovníci nelžou, pod tříkolkou najdou ještě tělíčko mrtvého dítěte. A to nejspíš někdo zabil a potom tady nechal. Jerúldelger zločiny na dětech nedokázal snést. A už vůbec ne myšlenku na to, jak zemřely!

„Komisaři, tady! Ta ručička je tady pod tím," ukazoval mu stařec na růžovou krytku.

Jerúldelger si klekl na zem a naklonil se. Jedno z dětí ještě rychle odhrabávalo hlínu. Komisař viděl, že pod tím kusem kovu je opravdu ruka. Prstíky už byly v rozkladu. Malinká ručička se k němu natahovala, jako by ho marně prosila o pomoc.

„Neboj se," šeptal Jerúldelger, „už jsem tady, postaráme se o tebe. Už tu nejsi sama…"

Ničemu pořádně nevěřil, ale tomu, že by duše měla dojít klidu, ano. Život je tak těžký a tak tvrdý, že by se každé lidské duši, když nás opouští, mělo dostat klidu a míru a také úcty. Nechce toho snad moc, když už Bůh dopustí, že děti umírají s ústy plnými hlíny, ne? Tak ať aspoň mají možnost spočinout v pokoji, jak příhodně říkají křesťané. Jedině s touhle představou byl Jerúldelger jakžtakž schopen věřit v nějakou vyšší moc: že nám dá možnost spočinout na onom světě v pokoji.

„Tak teď se prosím všichni zastavte. Potřebuju ještě další prostěradlo. Na barvě tentokrát nezáleží. Děti, držte se trochu stranou, jen ty budeš dál fotit. My dospělí vytáhneme tříkolku a položíme ji na bílou plachtu. Potom vyzvedneme tělo a položíme ho na to druhé prostěradlo. Je to všem jasné? Já to pak všechno takhle odvezu do Ulánbátaru na soudní, na patologii. Tak pojďte, jdeme na to!“

Tříkolka byla malá, i tělo bylo úplně maličké. Měli to rychle hotové. Nejprve položili růžovou tříkolku na bílé prostěradlo a Jerúldelger si ji ještě zblízka prohlédl. Množství vody, které se do země vsáklo za letních bouřkových lijáků, způsobilo, že hlína pronikla hluboko do kovových částí, do trubek řídítek i rámu. Jerúldelger postupně zvedl každý ze čtyř cípů látky a uprostřed je svázal. Laboratoř už si s tím bude muset nějak poradit.

Zatímco balil tříkolku, ostatní už vyzvedli tělíčko, celé zkroucené, jako by se dítě bálo usnout. Tkáně už byly ve vysokém stupni rozkladu, a dokonce i část kostry se úplně rozpadla. Daly se ale rozeznat cáry původního oblečení a pramínky blonďatých kučeravých vlásků. Z ruky, kterou Jerúldelger viděl jako první, se najednou oddělily dva prsty. Komisař bezděčně nakázal, aby nosiči postupovali opatrněji, a očima hledal druhou ručičku. Ta měla tkáně mnohem zachovalejší. Ubohá holčička měla ruku pevně sevřenou v pěst, a Jerúldelger jen doufal, že to bylo rozhořčením, a ne hrůzou. Ačkoli když se nad tím zamyslel, mohlo to být už úplně jedno.

Chtěl po nich, aby hrabali kolem těla do stran a hlouběji, aby se mrtvola dala pokud možno vyzvednout v celku, i s částí hliněného podloží. Když to měli připravené, starý muž k tělíčku poklekl, podstrčil pod ně ruce a mrtvou holčičku pomalu zvedl. Jerúldelger

pochopil, že starému kočovníkovi záleží na tom, aby tělo nesl tak, jak se nosí děti: v náručí. Z jeho chování se dal vyčíst silný citový vztah k neznámému děťátku a úcta ke smrti. Chvilku zůstal na kraji vyhrabané jámy bez hnutí stát, tělo držel před sebou. Jerúldelger věřil, že se tiše modlí. Pak se otočil, udělal pár kroků k druhému, červenému prostěradlu rozprostřenému na zelené trávě, znovu poklekl a pomalu, něžně tělíčko položil doprostřed. To, co zbylo, jen hromádka kostí, kousky seschlé, hlínou nasáklé kůže a vnitřností, bývala kdysi veselá blonďatá holčička vesele se projíždějící na růžové tříkolce.

Jerúldelgera překvapilo, když viděl, že žena vychází z jurty s velkým červeným prostěradlem. Na všech pohřbech, které zažil, se těla mrtvých halila do bílé. Stařec si všiml, jak je z toho zmatený, a přistoupil k němu.

„Když smrt nenastane přirozenou cestou, když ji způsobí nehoda, lámové radí, aby se tělo uložilo v červené látce."

„A proč?" chtěl vědět Jerúldelger.

„Lámové to tak říkají," odpověděl starý kočovník, jako by to mělo stačit. „Neboj se, bude jí takhle dobře," vysvětloval a nespouštěl pohled z tělíčka. „Až ji tam odvezeš, sežeň pro ni vhodnou kolébku. Dno ať ti vystelou zelenou látkou, aby tam ležela jako na trávě ve stepi, a spodní část víka ať potáhnou suknem modrým jako nebe nad širými pláněmi. A na tu nebesky modrou látku nech nalepit sedm bílých bavlněných kouliček, tak aby je ta maličká měla nad hlavou, sedm božstev Velké Medvědice přinese její duši na její cestě štěstí. Nezapomeň: vytrhls ji ze země, podle zvyklostí ji tedy musíš vrátit do nebe."

„Ona ale není tady od nás, otče."

„To vidím, ale zemřela tady a je úplně sama. Takže patří k nám, a ty se o ni musíš postarat."

Jerúldelger se na něho podíval. Žíly na rukou měl jako provazy a pokožku zničenou od mrazu, tváře poznamenané větrnými bouřemi, oči úzké, protože musely odolávat slunci i zimě. Stál mu po boku nehnutě, jako by byl z kamene, v délu přepásaném širokým opaskem, v jezdeckých holínkách. Drobné postavy, ale patřičně rozkročený, v pevném postoji. V jeho slovech nebyla ani známka hněvu. Toho temného hněvu, jejž Jerúldelger sám jen stěží přemáhal a který v něm vzkypěl s každým dalším ohavným zločinem, jemuž musel čelit, s každou další nevinnou smrtí, při pohledu na další zničený život. Pomstychtivý hněv narůstající s každým dnem, který komisař potlačoval s vypětím sil: zaťaté pěsti skrýval v kapsách, krk zatahoval mezi ramena, žaludek měl jak na vodě. Starý muž naproti němu nic takového neprožíval, vyzařoval z něho klid hluboký jako jezero a nekonečný jako pláně kolem nich. Jerúldelger si najednou uvědomil, že má zvláštní pocit, jako by stařec najednou už nebyl s nimi. Jeho přítomnost náhle vnímal stejně samozřejmě jako to, že tu je step, hory na obzoru, roztroušené skály v krajině a vítr, pod jehož nápory se skaliska po miliony let postupně drolí. Ten starý mužíček už ani nebyl člověk, proměnil se ve skálu. Dokonalou. Pevnou. Drsnou. Každý jiný by se zastavil a jen odevzdaně vyčkával, ale on se prostě nehýbal. Čas jako by ustrnul. Pak se zvedl lehký vánek, provlál mezi nimi, rozkymácel stébla modré trávy a zase odskotačil do stepi. Jerúldelgera nečekaně píchlo u srdce z té nesmírné svobody, jež panuje na divokých pláních se třpytivou travou, kde běhají koně jak splašení. Když ucítil, že se stařec dotkl jeho rukávu, bylo mu, jako by ho vytrhl ze sna.

„Její duše je teď při tobě," řekl mu kočovník. „Patříte k sobě navzájem, dokud ji neodvedeš tam, kam se má odebrat."

„Lituju, starý otče. Postarám se o ni, jak budu umět nejlíp, to mi můžeš věřit. Ale nepatřím jí. Já nepatřím nikomu," ohradil se Jerúldelger, protože neměl rád, když lidé příliš podléhali magii.

Dodržoval staré zvyky a věřil na různé nevysvětlitelné záležitosti. Věděl, že některé věci na sebe působí, ovlivňují se, vměšují se jedna do druhé. Ale chtěl zůstat jen divákem. Už takhle jen stěží držel pohromadě všechny kousky své vlastní zmatečné existence. Co by se s ním asi stalo, kdyby se měl podřídit představě, že mu život kromě jeho vlastní vůle ovlivňují ještě nějaké jiné síly? Jeho život se už dávno svezl do chladné a mlčenlivé nicoty. Přišel o své drahé děťátko, potom o svou milovanou ženu, jež mu to dítě dala, a teď ztrácí i svou velkou dceru, která ho z duše nenávidí. Nemůže jen tak někomu patřit.

Komisař Jerúldelger Chaltar Gičígínchen nemohl nikomu patřit, už dlouho ne. Jak by se teď mohl smířit s tím, že spása nevinné duše závisí jen na něm?

Rozhodl se, že se vrátí do Ulánbátaru. Tady už nic nesvede, nepomůže ani té ubohé mrtvé holčičce, ani nezabezpečí případné další důkazy. Neměl s sebou nic, čím by mohl místo ohradit a znepřístupnit. Poprosil kočovníky, aby nasbírali bílé oblázky, vyznačili prostor otevřeného hrobu a pokusili se tak zajistit, aby v něm nikdo další nehloubil a nic nehledal, dokud nedostanou nějaký další pokyn. Možná že Solongo a kolegové z kriminálky budou ještě chtít ověřit nějaké detaily.

Jerúldelger se musel usmát, když ta slova říkal. Chviličku si představoval, jak tu stojí ten starý muž, s nohama široce rozkročenýma a rukama založenýma v bok, a kamera jede záběr odspodu, muž skloní hlavu ke straně, podívá se přes zrcadlové brýle Ray-Ban, a navíc je celý zrzavý! Jistěže i on se občas díval na Kriminálku Miami, když náhodou měl čas vysedávat u televize

a seriál zrovna dávali. I on věděl, kdo je Horatio Caine. On má přece taky svůj život. Trochu, občas, chvíli po večerech. Mezi dvěma zlými sny.

„Starý otče, slibuju, že udělám, co budu moct, ale jsem jenom komisař od kriminálky. Můj život běží od mrtvoly k mrtvole. Nemůžu si vzít na starost duši každého z těch, kteří zemřeli a já je vyfasuju jako případ."

Vtom si Jerúldelger všiml žlutého psa. Vlezl do výkopu a začal tam posedle norovat. Pak komisař spatřil, jak chtivě sebral do tlamy jeden z prstů, které od tělíčka odpadly. Popadl kámen a zahnal psa tak rázně a zuřivě, že všichni kolem jen zaraženě zírali.

„Rozumím," starý kočovník se otočil a pohlédl mu do tváře.

Postavil se na špičky, položil komisaři své zarudlé ruce na jeho mohutná ramena a díval se mu zpříma do očí. Na tváři, ošlehané nečasem všech ročních období, jak se ve stepi střídají, se mu rozehrál úsměv.

„Rozumím," zopakoval, „ale ty o ničem nerozhoduješ. Duše se o to postarají samy. A ty tři cizí duše, které jsi tam dovedl, tě také volají. Nezapomeň na ně. Na ně také nezapomeň!"

Když ho místní policista vezl autem, hrbolatou stepí k silnici, Jerúldelger ještě ve zpětném zrcátku zahlédl, jak jim žena na cestu žehná. Ve výšce očí držela číši naplněnou mlékem z posledního dojení a pověrčivě, uctivě jím prsty pokropila všechny čtyři světové strany. Přestože měli v kufru naložené tělo mrtvého dítěte a v Ulánbátaru čekali tři zavraždění Číňané, Jerúldelger si najednou uvědomil, že je jistým způsobem šťastný. Že patří k této zemi, kde se pocestným ještě žehná a kde pro rakev mají stejné slovo jako pro kolébku. I to je svým způsobem štěstí…